

Moerasbloem (*Limnanthes Douglasi*)

202

De prachtige, kleine, geelwitte bloempjes van de Moerasbloem op de voorgrond trekken maandenlang veel bijen naar zich toe. Zij behoren tot de toptien van bloemsoorten die voor haar attractief zijn. Op de achtergrond komt het Leverkruid omhoog. Enige verwaalde koolplanten vullen het bijenmenu aan.

De plant heeft een fijn lichtgroen, veervormig blad; weldra is het aantal bloemen zo talrijk, dat je van het blad niet veel meer terugvindt.

De afbeelding toont een ondersoort van de moerasbloem: de *L.D.rosea* trof ik aan bij een kweker in Frankrijk; bij ons komt zij niet voor. In Californië bloeit zij volop.

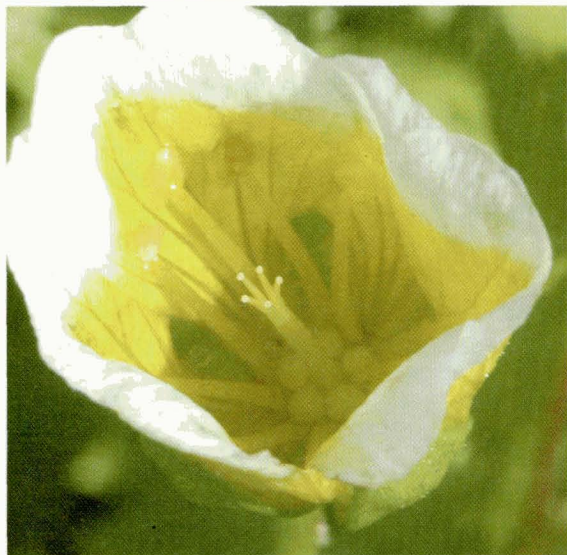
De Plant

De moerasbloem is een zoonbidder en gedijt op elke, bij voorkeur vochtige, grondsoort. De plant zaait zichzelf ieder jaar rijkelijk uit; zaailingen ontkiemen in de herfst. De kleine lichtgroene plantjes zijn volledig winterhard. In het voorjaar groeien zij uit tot planten van 10 cm. doorsnee en 14 cm hoog. Uit de bladoksels komen weldra de bloemstelen, waaraan massaal de prachtige, helderwitte gele bloemen verschijnen. Bloei is er vanaf het voorjaar tot het begin van de zomer. Na de bloei verdwijnt de moederplant.

De familie van de Moerasbloem is in Europa niet inheems, maar stamt uit de Westkust van Noord-Amerika. De voornaamste leverancier is Californië. De Moerasbloemfamilie (Limnanthaceae) is maar klein en kent twee geslachten: de *Floerkea*, die maar één gelijknamige soort heeft en de *Limnanthes*, die 8 soorten kent. Één daarvan is de *Limnanthes Douglasii*, die 3 ondersoorten heeft.

De bloem

De bloem van de 'geelwitte moerasbloem' is 5-talig: 5 spitse lichtgroene kelkbladen dragen de kroon, waarvan de 5 kroonblaadjes, bij opengaan van de bloem, gedraaid zijn tot een 'kom'; na enige tijd strekken zij zich naar de vorm van de 'schotel'. Aan de rand is de kroon wit, het hart is geel met donkere strepen en vormt het honingmerk. Rondom het vruchtbeginsel zorgen 5 nectar klieren voor een ruim nectar-aanbod. Uit het vruchtbeginsel komt de stijl naar

Langzaam wijken de kroonblaadjes en wordt de bloem schotelvormig.

De 5-tallige bloem heeft 5 nectarklieren rond het vruchtbegin-sel en een 5-lobbige stempel. De pas geopende bloem is kom-vormig.

boven en splitst bovenin naar een 5-lobbige stempel. Vervolgens zijn er twee rijen van 5 meeldraden. De helmknoppen geven een okerkleurig pollen af. Na een succesvolle bevruchting ontstaan 5 kleine steenvruchtjes, die in de herfst ontkiemen.

In de jonge komvormige bloem is de nectar min of meer verborgen maar toch voor een groot aantal bestuivers te bereiken: vier- en tweevleugelige insecten komen erop af. Als de bloem de schotelvorm aanneemt, houdt zij 'open huis' en krijgen vliegen, zweefvliegen, alle bijensoorten, vlinders en kevers een kans. Honingbijen zijn als bezoekers ver in de meerderheid. Om bestuivers te lokken en de weg te wijzen heeft de bloem een frisse, zoete geur, waarvan de intensiteit via het honingmerk naar de nectar toeneemt.

Bijen doen zich tegoed aan het ruime aanbod van gemakkelijk te bereiken nectar; Rondraaiend in de bloem is de bestuiving geen probleem.

Naamgeving

Limnanthes Douglasii: Ons woord 'moerasbloem' is een letterlijke vertaling van het Griekse woord 'limnanthos'. Het woord is ofwel bedacht door de ontdekker van de plant David Douglas of door zijn botanische erfgenamen, want het leven van David Douglas kreeg een zeer voortijdig en dramatisch einde. David Douglas (1799 – 1834) was een Schot en als verwoed botanist kwam hij al op zijn 22^e in dienst van de beroemde botanische tuinen in Londen. Vandaar werd hij als verbeterde plantenjager uitgezonden naar de Westkust van Noord-Amerika, op zoek naar het betere, het mooiere, het minder bekende op plantengebied. Hij heeft beschrijvingen gemaakt van honderden planten en stekken, zaden, exemplaren naar Londen verscheept. Het ging hem daarbij niet voor de wind. In 1823 ging een assistent er met zijn kleren, geld, boeken en aantekeningen vandoor, terwijl hij in een boom de maretak bestudeerde. Van 1830 tot 1833 zat hij in Californië, meer dan 500 nieuwe soorten, vooral kruidige planten, kon hij beschrijven en naar Europa brengen, waaronder de moerasbloem. De kerst van 1833 bracht hij op Hawaï door, waar hij in 1834 aan één oog blind werd. Vervolgens belandde hij op een van zijn tochten in een vangkooi bestemd voor een wilde stier; het huilen van zijn hond bracht de begeleiders op zijn spoor. Hij was dood en grotendeels door de reeds in dezelfde kooi gevangen stier verorberd; hij was toen 35 jaar. Veel door hem beschreven planten zijn vervolgens naar hem vernoemd. Vanwege het uiterlijk van de bloem heet zij in de volksmond, zowel in Amerika, in Engeland als bij ons ook 'Gebakken ei' of 'Spiegelei'.